

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва освітньої програми)

на тему:
«Обґрунтування стратегічних напрямків підвищення
рентабельності в ПАТ Одескабель»

Виконавець:

студент центру заочної та вечірньої форм
навчання

Ткаченко Євген Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Грінченко Раїса Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства є ключовим завданням для забезпечення його стійкості та конкурентоспроможності в сучасних умовах. Ключове місце в системі показників економічної ефективності займає рентабельність. Рентабельність це показник, який характеризує здатність підприємства отримувати прибуток у відношенні до використаних ресурсів (капіталу, активів, витрат). Він показує, наскільки ефективно підприємство перетворює вкладені кошти на прибуток, і є важливим критерієм для оцінки фінансового стану та конкурентоспроможності компанії. Це індикатор, який показує рівень прибутковості операцій та стратегій, один із показників, на який звертають увагу банки та інвестори при ухваленні рішення про фінансування. Показники рентабельності використовуються для оптимізації витрат, розробки цінової політики та визначення прибутковості різних напрямків діяльності підприємства. Особлива роль рентабельності в управлінні ефективністю діяльності сучасного підприємства визначила вибір теми даного дослідження.

Мета дослідження. Основна мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні стратегічних напрямків підвищення ключових показників рентабельності в ПАТ «Одескабель» та розробці тактичних завдань і заходів з їх реалізації.

Завдання дослідження:

- дослідити сутність поняття «економічна ефективність» як однієї з ключових дефініцій економічної теорії;
- визначити місце рентабельності в системі показників ефективності діяльності промислового підприємства;
- розглянути види і методи розрахунку основних показників рентабельності;
- визначити ключові чинники, що впливають на рівень основних показників рентабельності на підприємствах кабельної промисловості;
- проаналізувати результати виробничо-господарської діяльності ПАТ «Одескабель» за 2019-2023 рр., оцінити фінансовий стан підприємства;
- здійснити аналіз формування фінансових результатів від окремих видів господарської діяльності ПАТ «Одескабель»;
- проаналізувати динаміку ключових показників рентабельності діяльності ПАТ «Одескабель» за 2019-2023 рр.;
- здійснити факторний аналіз динаміки рентабельності активів і власного капіталу ПАТ «Одескабель» за період з 2019 р. по 2023 рік;
- визначити галузеві особливості, що впливають на рентабельність діяльності ПАТ «Одескабель»;
- обґрунтувати стратегічні напрямки і тактичні завдання підвищення рентабельності діяльності ПАТ «Одескабель»;
- розробити конкретні заходи щодо підвищення рентабельності продукції й активів в ПАТ «Одескабель» і розрахувати їх економічну ефективність.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є чинники та процеси, що

впливають на формування ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств кабельної промисловості.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні аспекти обґрунтування стратегічних напрямків, тактичних завдань і заходів щодо підвищення рентабельності діяльності ПАТ «Одескабель».

Методи дослідження. В процесі дослідження використана низка методів, включаючи: методи дедукції та індукції, абстрагування, аналізу та синтезу, (при дослідженні сутнісної характеристики поняття «економічна ефективність»); методи спостереження, вимірювання, порівняння, та статистичні методи аналізу рядів динаміки (в оцінці динаміки ключових показників рентабельності в ПАТ «Одескабель»); методи факторного моделювання (в аналізі рентабельності активів і власного капіталу ПАТ «Одескабель»).

Інформаційна база дослідження: Закони України та нормативні документи, що регулюють діяльність вітчизняних підприємств; наукові праці з теми дослідження; навчальна та методична література з економічної теорії, економіки підприємства, статистиці, аналізу діяльності підприємства, організації виробництва на підприємстві, планування та контролю підприємницької діяльності; бухгалтерська звітність ПАТ «Одескабель» за 2019-2023 рр.; план технічного та організаційного розвитку підприємства на 2024-2025 рр.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, основної частини, висновків і списку використаних джерел. Основна частина включає 3 розділи і 9 підрозділів. Робота містить 27 таблиць і 17 рисунків. Загальний обсяг роботи складає 94 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі кваліфікаційної роботи представлені результати дослідження теоретичних та методичних аспектів визначення сутності, методів оцінювання та обґрунтування стратегічних напрямків підвищення рентабельності діяльності підприємства. Особлива увага приділена специфіці діяльності підприємств кабельної галузі.

Другий розділ присвячений аналізу прибутку й рентабельності діяльності ПАТ «Одескабель». У цьому розділі розглянуто динаміку показників ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства, здійснено оцінку його фінансового стану, проаналізовано формування чистого прибутку від господарської діяльності. Окремі підрозділи присвячені дослідженню динаміки ключових показників рентабельності ПАТ «Одескабель» та факторному аналізу рентабельності активів і власного капіталу підприємства.

Третій розділ містить обґрунтування стратегічних напрямків підвищення рентабельності продукції і активів ПАТ «Одескабель». В окремому підрозділі представлені техніко-економічні розрахунки з обґрунтування доцільності впровадження конкретних техніко-економічних заходів з мобілізації виявлених резервів.

ВИСНОВКИ

1. Показники рентабельності займають ключове місце в системі оцінки економічної ефективності виробничо-господарської діяльності промислового підприємства. Їх підвищення є однією з найважливіших умов забезпечення життєздатності підприємства та зміцнення його конкурентних позицій на ринку.

2. В умовах безперервного зростання середньорічної вартості активів напрямки динаміки рентабельності активів і власного капіталу в ПАТ «Одескабель» з 2019 р. по 2023 рік повністю визначалися динамікою чистого прибутку від господарської діяльності. В цілому протягом аналізованого періоду рівень рентабельності активів і власного капіталу знизився відповідно на 4,68 і 14,36 відсоткових пунктів. В результаті у 2023 році дані показники мали негативне значення, що свідчить про збитковість виробничо-господарської діяльності підприємства.

3. Кардинально відрізняється від динаміки рентабельності активів і власного капіталу динаміка рентабельності продукції й рентабельності продажів. Причому, як по напрямкам змін, так і по значенням. Позитивний фінансовий результат від реалізації продукції, який був забезпечений в ПАТ «Одескабель» протягом всього аналізованого періоду, обумовив і позитивний рівень показників рентабельності продукції й рентабельності продажів. При цьому характер динаміки зазначених показників повністю повторює динаміку прибутку від реалізації продукції, яка має параболічну форму.

4. Основні резерви для підвищення рентабельності активів власного капіталу в ПАТ «Одескабель» закладені у збільшенні чистого прибутку від господарської діяльності підприємства. Деяке покращення прибутковості активів може бути забезпечено за рахунок прискорення оборотності обігових коштів підприємства.

5. Незважаючи на позитивний вплив підвищення фінансової залежності на динаміку рентабельності власного капіталу ПАТ «Одескабель», даний чинник не можна розглядати у якості стратегічного напрямку зростання рентабельності власного капіталу підприємства, оскільки це призведе до суттєвого зростання фінансових ризиків.

6. Можливості підвищення ключових показників рентабельності в ПАТ «Одескабель» багато в чому залежать від обґрунтованості стратегічних рішень покращення фінансового результату від господарської діяльності підприємства і підвищення ресурсовіддачі. При обґрунтуванні останніх необхідно повною мірою враховувати галузеві особливості підприємства, стан зовнішнього середовища та організаційно-технічний рівень виробництва.

7. Реалізація стратегічних напрямків підвищення рентабельності діяльності ПАТ «Одескабель» потребує здійснення конкретних кроків тактичного характеру. З цією метою нами визначено низка тактичних завдань і розроблені конкретні заходи щодо їх вирішення. Практичне впровадження останніх забезпечить суттєве зростання прибутку від реалізації продукції та скорочення чистих збитків підприємства. Це обумовить зростання рентабельності активів підприємства на 2,2 відсоткових пунктів і рентабельності реалізованої продукції на 1,84 відсоткових пунктів.

АНОТАЦІЯ

Ткаченко Є. О. «Обґрунтування стратегічних напрямків підвищення рентабельності в ПАТ Одескабель».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2024 рік.

У роботі досліджені теоретичні аспекти пошуку резервів підвищення рентабельності на підприємствах кабельної промисловості. Проаналізовано економічна природа і місце рентабельності в системі показників і критеріїв ефективності діяльності підприємства, розглянуто її види та методи розрахунку.

Проаналізовано формування фінансових результатів від господарської діяльності та динаміка основних показників рентабельності в ПАТ «Одескабель» за 2019-2023 роки. Здійснений факторний аналіз динаміки рентабельності активів і рентабельності власного капіталу підприємства на основі мультиплікативних факторних моделей.

Обґрунтовані стратегічні напрямки підвищення рентабельності діяльності ПАТ «Одескабель» з урахуванням галузевих особливостей підприємства. Визначені тактичні завдання з їх реалізації. Запропоновані конкретні заходи щодо підвищення рентабельності реалізованої продукції та рентабельності активів ПАТ «Одескабель».

Ключові слова: прибуток, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність продукції, рентабельність продажів факторні показники рентабельності, мультиплікативна модель, резерви та шляхи, економічна ефективність, термін окупності.

ANNOTATION

Tkachenko Evgeniy. «Justification of strategic directions for increasing profitability in PJSC «Odeskabel».

Qualification work for a master's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and stock exchange activities» under the educational program «Economics and strategy of enterprise development»,
Odessa National Economics University. – Odessa, 2024.

The work deals with the theoretical aspects of the study of reserves for increasing profitability at enterprises of the cable industry. The economic nature and place of profitability in the system of indicators and criteria for the efficiency of the enterprise are analyzed, and its types and calculation methods are considered.

The formation of financial results from economic activities and the dynamics of key profitability indicators in PJSC «Odeskabel» for 2019-2023 were analyzed. A factor analysis of the dynamics of the profitability of assets and the profitability of the enterprise's equity was carried out based on multiplicative factor models.

Strategic directions for increasing the profitability of PJSC «Odeskabel» activities are substantiated, taking into account the industry specifics of the enterprise. Tactical tasks for their implementation are determined. Specific measures are proposed to increase the profitability of sold products and the profitability of assets of PJSC «Odeskabel».

Keywords: profit, profitability of assets, profitability of own capital, profitability of products, profitability of sales, factor indicators of profitability, multiplicative model, reserves and paths, economic efficiency, payback period.